

Disputatio medica inauguralis de apoplexia

<https://hdl.handle.net/1874/343277>

DISPUTATIO MEDICA
IN A U G U R A L I S,

DE
A P O P L E X I A.

QUAM,
A U S P I C E D E O O P T. M A X.

Auctoritate Magnifici D. Rectoris,
JOHANNIS GEORGII GRAEVII,

Politices, Eloquentiae & Historiarum Professo-
ris Ordinarii.

N E C N O N

*Amplissimi Senatus Academici Consensu, Nobilissimaeque
Facultatis MEDICAE Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in **MEDICINA** Honoribus & Privilegiis
rite & legitime consequendis,

Publico examini subicitur.

S E L O M O H de **M E Z A.** Hebreus Lusitanus.

Ad Diem 8. Octobris horis locoque solitis.

TRAJECTI ad **R H E N U M,**

**Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō lōc xc.**

*Clarissimus Viris Dominis
admodum honorandis*

ISAACO ABOAPH & JACOBO
SASPORTA, Studiorum meorum
in Literis Hæbraicis professoribus.

Et Domino Patri meo omni honori &
amore prosequendo & cognato meo
dignissimo ISAACO de MEZA,
Amstello-dami mercaturam feliciter ex-
ercentibus.

N E C N O N
E T

D. Doctoribus ABRAHAMO FROIS
& BINJAMIN DASERRA, Stu-
diorum meorum in Literis Latinis pro-
motoribus ac fautoribus.

Hæc Theses obsequio se atque humillime

SELOMOH de MEZA.

In benevolentia signum. D. D. D.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

APOPLEXIA

THESES I.

Inter gravissimos morbos & dira symptomata, quibus corpus humanum torquetur, & lancinatur, est apoplexia, magnus morbus, *κατὰ τὴν ἑλληνικὴν* appellata; ejus enim & magnitudine & acutie & periculo ceteros antecellit. Ut igitur hunc tyrannum hostem profligemus, sedulo

studendum, ut ejus naturam, causas, signa, curationem explorata habeamus, quod annuente Deo optimo maximo, quam fieri potest breviter explanabimus.

I I.

Omnia humani corporis membra, mediante fluxu & virtute spirituum animalium, qui ex cerebro per nervos ipsis communicatur, sensum & motum habent, quando vero accidit, ut talis influxus impediatur, oritur apoplexia, a cujus definitione incipiamus.

I I I.

Est autem apoplexia totius corporis sensus & motus abolitio, cum omnium animalium actionum interceptione, excepta respiratione eaque deficiat. Licet enim apoplexia prout omnimodam cerebri meatuum di-

4 DISPUTATIO MEDICA I D

cit obstructionem morbus verè sit, nihilominus tamen, & pro ipsa actione læsa assumitur, quo nomine, functionis symptoma dicitur.

I V.

Apoplexia aut est fortis aut levis; Fortis acutissimus morbus cito hominem jugulans, levis, seu mitior, quæ curabilis est, manet enim in ea sensus & motus sed uterque stupidissimus, & incertus.

V.

Atrocissimi hujus & crudelissimi morbi causæ sunt, assidua crapula, cruditas, constitutio aeris frigidissima, vehemens etiam caliditas liquans, & agitans, & ad caput trahens humores. sunt pituitosa excrementa, sua crassitie, viscositate, & copia, cerebri ventriculos, nervorumque omnium sensus, & motus originem obstruentia, seu comprimantia, vim animalempedientia, quominus ad membra defluere possit; Non semper excrassa petuita cerebri ventres & substantiam replente generari, sed ex calida etiam materia præsertim sanguine ex Gal. confirmamus.

V I.

Signa præsentis apoplexiæ faciliè agnoscuntur. Vox adimitur, loquela intercipitur, reditur homo insensibilis & immobilis, tunc enim facultates omnes animales intercipiuntur & oprimuntur, & cadaveris instar clausis oculis decumbit, cum colore plumbeo, & gelido articulorum torpore. Pulsus est tardus & languidus, rarus, & invalescente affectu fit debilis, tardus creber ex Galeno.

V I I.

Præcedunt hunc affectum subitus acutusque capitis dolor,

I N A U G U R A L I S.

dolor, venarum jugularium elatio, vertigo, splendor oculorum, extremarum partium, sine ratione refrigeratio, totius corporis tremor, & quam plurima alia.

VII Præfagium hujus affectus est deplorabile; si fortis sit apoplexia sanari non potest, levis difficulter curationem admittit ex Hypocrate; Qui autem ab hac immunes sunt, in paralyfin alterius lateris ferè incidunt ex Galeno.

VIII

Et si desperatis non sit adibenda manus, ne infamemus præsidia quæ multis fuere saluti, tamen cum salutis spes aliqua effulget, eaque dubia, melius est præfato mortis periculo aliquid tentare, quam ægrum spe omni adempta certo perire; Unde cum morbus sit atrox, exactè peracutus, intra paucos dies, ne dicam horas, possit strangulare celeriter curandus, remediaque incessanter peragenda; Pugnandum frictionibus, vinculis dolorificis, suppositoriis acutis, acris clysteribus, cucurbitulis applicitis dorso, cervici, scapulis, suris, lumbis, natis; hæc enim potentissime a capite revellunt.

IX

Sanguinis missio præsentaneum est remedium præsertim si sanguinis vel pituitosi, vel melancholici copia adsit, vasa intercipientis; Tunc enim vena cephalica in utroque brachio ferienda, si vires adsint, & hoc citissime celebrandum, ne sanguinis calore pene emoriante, & flaccecentibus viribus citra morbi levamen phlebotomia vires prosternat. Hæmorrhoidibus hirundines affigendæ. Cervici, occipiti, bregmati, cucurbitulæ scarificatae profundiusculè agglutinandæ. Et in conclamato

colob

casi

6 DISPUTATIO MEDICA

casu jugulares venæ aperiendæ. Utrum vero cucurbitula hypocondriis in apoplexiæ accessione imponenda negativam sententiam amplector. Sternutatoria etiam optima sunt, suo enim motu, & concussu, humores cerebri meatibus impactus, valenter detrudunt; Attamen antè totius corporis evacuationem valde suspecta & noxia sunt, ut firmissimis rationibus demonstrari potest.

X I.

In eundem usum apophlegmatismata palato, ac naribus calida medicamenta & odorata imponuntur, ut vis animalis excitetur, & crassus humor discutiat. Utrum autem theriaca, vel Mithredatium, & odora medicamenta, ante totius providentiam palato, & naribus admovenda, negantium opinionem seu sententiam liberius sequor; quia in theriaca & mithridatio, etiam si diu fervetur, visopii non perit omnino, cujus causa somnus non imminuitur, imo augetur; Deinde prædicta medicamenta composita sunt ex astringentibus, ut acacia hypocistide, & timor est ne lentus humor astringentium vi ceorcitus, magis atque magis impingatur; Et odorata omnia, ut diamoschum & diambrâ, plurimam vaporum copiam subministrant; Horum igitur loco utilissimæ sunt aquæ apoplecticæ, in os inditæ, quæ crassos humores extenuant, flatu discutunt, obstructions referant.

X I I.

Quot ad purgantia Medicamenta attinet ea validiora sunt habenda, ut agaricus trochiscatus, electuarium indum, hyera, diacolocynthis, præsertim si humor melancholicus dominetur, mel rutaceum solutivum

cum agarico & fenna, Pillulæ ex agarico, asaieret, cochia, fetidæ, decastoreo, serapino, trochisci allhandali, quæ dissolvi possunt, aqua vitæ, salviæ, melissæ, rutæ, & hæc in majori quantitate exhibenda, quia virtus sopita non nisi valentioribus irritatur & hoc modo oblata, a longinquis partibus humorem viscidum erradicare nata sunt, truculentus morbus levia præsidia contemnit.

XIII.

A flatibus narcotica vi imbutis, hic crudelissimus affectus potest etiam excitari. Et tunc partis mandantis maxima habita ratione materia a qua flatu elevatur, convenientibus pharmacis evacuanda, jam vero elevati discutiendi; si vero a compressione cranei per violentum ictum vel e sublimidelapsu contingat, tunc cranium ad suum locum reponendum, & elevandum medicinas & pharmaca docto & prudenti medico in praxi exercitato notas, aplicando.

Quot ad pinguedinem...
 sunt habenda, ut a...
 dum, hycis, diacor...
 meli...
 cura

COROLLARIA.

I.
Senibus ac decrepitis, pituitosis & crapula deditis familiare malum, est Apoplexia.

II.

Quanto in Apoplexia respiratio est difficilior, tanto morbus periculosior.

III.

Hyemale tempus huic morbo plus est obnoxium.

IV.

Apoplectici non nisi post tres dies sepeliendi.

SOLI DEO HONOR ET GLORIA.

